

Asia: STM070:00/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista annetun lain 15 ja 20 §:n muuttamisesta sekä 20 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan organisaatio

Kunta tai kuntayhtymä

Henkilöstön mitoittaminen

Vastaako esitysluonnoksessa ehdotettu määrittely mitoittukseen laskettavista henkilöstöryhmistä asiakkaiden ja toiminnan tarpeita?

Pelkkä lainsäädännöllä määriteltävä tiukka henkilöstömitoitus ei välttämättä takaa hoivan laatua. Keskeistä on määritellä palvelun laatutaso ja valvoa sen toteutumista.

Hallitusohjelmaan on kirjattu, että henkilöstön työnjakoa selkiytetään muun muassa tukipalvelujen osalta. Onko esitysluonnoksessa ehdotettu työnjako välittömän asiakastyön ja välillisen tukipalvelutyön osalta asianmukainen vai olisiko sitä tarpeen muuttaa jollakin tavoin?

Hoiva-asiakkaan näkökulmasta on keskeisintä toteuttaa palvelu laadukkaasti. Laadukkaan palvelun tuottamisen keinojen määrittäminen lainsäädännön tasolla ei ole tarpeen. Johtamisen ja sopimusvalvonnan keinoin voidaan varmistaa hyvä laatu myös muilla keinoin kuin sitovin henkilöstömitoituksin.

Kertooko esitysluonnoksessa ehdotettu tapa laskea mitoitus luotettavalla tavalla mitoituksen toteutumisesta?

Esitetyssä lainkohdassa laskentatavan määrittäminen on säädetty THL:n vastuulle. Tämä mahdollistaa myös laskentatavan muuttamisen, mikäli se ei osoittaudu käytännössä toimivaksi.

Onko esitysluonnoksessa ehdotettu tapa laskea mitoitus mielestänne käytännössä toimiva?

Onko esitysluonnoksessa ehdotettu siirtymäaika näkemyksenne mukaan sopiva 0,7 mitoituksen toteuttamiseen?

Siirtymäajan tulee olla riittävän pitkä, jotta koulutuksella ehditään vastata koulutetun henkilökunnan tarpeeseen.

Miten riittävä henkilöstön saatavuus voidaan turvata?

Henkilöstön saatavuutta tulee tukea riittävällä kohdennetulla koulutustarjonnalla. Hoitoalan houkuttelevuudesta tulee huolehtia.

Toimintakyvyn ja palvelutarpeen (hoitoisuuden) kansallinen arviointi- ja seurantamittaristo

Mitä RAI:n käyttöön otossa tulee ottaa huomioon?

Sitoutuminen yhteen mittaristoon lainsäädäntötasoisesti muodostaa yksinoikeuden. Ratkaisun vaikutukset kehittämistyöhön ja hinnoitteluun tulee arvioida.

Miten näkemyksenne mukaan RAI-järjestelmän kautta saatavaa tietoa voidaan hyödyntää palvelujen järjestämisessä ja/tai tuotannossa?

Yhtenäinen järjestelmä antaa vertailukelpoista tietoa palveluiden laadusta ja voi parhaassa tapauksessa johtaa siihen, että kehittämistoimenpiteet voidaan suunnata havaittuihin epäkohtiin.

Sisältyykö RAI:n käyttöön joitakin riskejä tai haasteita?

Sitoutuminen yhteen järjestelmään aiheuttaa yksinoikeuden, mikä aiheuttaa haasteita kehittämistyöhön ja hinnoitteluun. Erityisesti on huolehdittava siitä, että kirjaaminen järjestelmään säilyy yhdenmukaisena ja laadukkaana. Lisäksi on huolehdittava siitä, että mittaamalla voidaan aidosti johtaa ja kehittää palveluita.

Onko mielestänne olemassa jokin muu / joitakin muita mittaristoja, jotka vastaisivat asiakkaiden toimintakyvyn ja palvelutarpeen (hoitoisuuden) arviointiin ja seurantaan paremmin kuin RAI-mittaristo?

Sitova mittaristovalinta vaikeuttaa uusien mittaustapojen markkinoille tuloa. Mittaristojen keskinäistä paremmuutta emme pysty arvioimaan.

Muita huomioita

Mitä muuta haluatte tuoda esiin?

Lainsäädäntömuutoksesta aiheutuvien kustannusten korvaaminen kunnille tulee varmistaa.

On arvioitava, miten sitova henkilöstömitoitus palveluasumisessa vaikuttaa ikääntyneen väestön toimintakyvyn edistämiseen ja muiden palveluiden kuin asumispalveluiden kehittämiseen.

Karjalainen Kirsi-Marja
Järvenpään kaupunki